

Towards Sustainable & Equitable Financing of *Higher Education* in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia

IZVEŠTAJ SA KONFERENCIJE ODRŽANE NA UNIVERZITETU U BEOGRADU 13. MAJA 2015 . GODINE

Na konferenciji koja je nosila radni naziv „*Higher Education: Recourse or a Privilege? Financing of Higher Education and Implementation of Equity Measures in Serbia*” se održala 13. maja 2015. godine u prostorijama Univerziteta u Beogradu, a koja se odnosila na desiminaciju dosadašnjih rezultata projekta ***Towards Sustainable and Equitable Financing of Higher Education in Bosnia and Herzegovina, Montenegro and Serbia (FINHED)*** .

Radu Konferencije su se odazvali svi partneri iz regiona i većina partnera sa Univerziteta iz EU, predstavnici Tempus kancelarije u Beogradu, kao i svi zainteresovani za problematiku visokog obrazovanja. Konferenciju je otvorila koordinatorica projekta prof. dr Nevenka Žarkić Joksimović, i obratila se prisutnima ukazujući na značaj ovoga projekta, kao i na ishode i smernice koje treba da pruži, kako za sistem finansiranja visokog obrazovanja, tako i za standard studenata, koji su u osnovi ciljna grupa i najbolji predstavnici kvaliteta visokog obrazovanja.

Prorektor Beogradskog Univerziteta i specijalni savetnik Ministra za visoko obrazovanje prof. dr Miodrag Popović pridružio se stavovima profesorke Nevenke, naglašavajući da posebna bolna komponenta sa kojom se suočava visoko obrazovanje višegodišnji odlazak mladih i obrazovanih po završavanju procesa obrazovanja iz zemlje. Istog mišljenja je bio i profesor dr Radovan Pejanović, Rektor Univerziteta u Novom Sadu, ukazujući da je neophodno promptno, ali i mudro reagovati, te nuditi u budućnosti programe koji će adekvatnije odgovarati potrebama upravo poslovnog miljea.

Nakon toga prisutnima se obratila prof. dr Srbijanka Turajlić, profesor Elektrotehničkog fakulteta u penziji, kao vrsni poznavalac problema i situacija sa kojima se nosi visoko obrazovanje u Srbiji. Njeno izlaganje pod nazivom „***Finansiranje visokog obrazovanja – istine i zablude o predmetu finansiranja***” izazvalo je vrlo živu i interesantnu razmenu mišljenja prisutnih, koja se predominantno odnosila na to šta se, i u kom domenu finansira kada je u pitanju visoko obrazovanje. Ukazano je na potrebu aktivnijeg učešća nastavnika i studenata u razvoju uloge Univerziteta u razvoju celokupnog društva.

Konferencija je nastavljena nakon pauze kada su predstavljeni rezultati istraživanja EUROSTUDENT. Svima se prisutnima najpre obratio eksterni ekspert Jakob Hartl, koji je ukazao na makro sliku koje EUROSTUDENT ima u Evropskom okviru, kao i na položaj i rezultate koji prate studentski standard u Srbiji. Nakon toga prisutnima su se obratili Ivana Živadinović iz Centra za obrazovne politike, baš kao i prof. dr Mirko Savić sa Ekonomskog fakulteta, Univerziteta u Novom Sadu koji su ukazali na specifičnosti studentskog standarda u Srbiji, na osnovu rezultata koji su prikupljeni EUROSTUDENT istraživanjem. Posebnu pažnju izazvalo je izlaganje Petra Debelnogica, sekretara SKONUSA a koje se odnosilo na pogled studenata na trenutni standard koko procesa studiranja, tako i socijalne dimenzije koja prati proces studiranja u Srbiji trenutno.

Nakon pauze Konferencija je nastavljena u svetlu izlaganja finansiranja visokog obrazovanja. Tom prilikom prezetovan je referat prof. dr Otilije Sedlak sa Ekonomskog fakulteta u Subotici, Univerziteta u Novom Sadu koji je nosio naziv „Inovacije i znanje“. Ona je ukazala na značajnu ulogu koju imaju inovacioni centri i instituti u razvoju kako inovacija, ali isto tako i preduzetništva. Veliku debatu izazvao je referat koji je prezentovao MSc. Miloš Milosavljević koji je svojim radom ukazao ne samo na „Izazove finansiranja visokog obrazovanja“ kako je glasio radni naziv njegovog referata, već i na probleme sa kojima se suočava finansiranje visoko obrazovanje u Srbiji.

Konačno referat koji je predstavio i MSc. Nemanja Mlanović pod nazivom „Odgovornost države i univerziteta na obrazovne ishode – potreba za promenama“ izazvao je burnu razmenu misli učesnika konferencije, budući da je digao u vazduh pitanje u kom pravcu promene visokog obrazovanja u Srbiji teba da krenu, kao i ponovo stavio u fokus pitanje autonomije fakulteta u okviru univerziteta u Srbiji.

Konačno konferncija je iznedrila i određene zaključke, među kojima je neophodno istaći:

- Razvoj drštva podrazumeva prisutnost Univerziteta u njegovom razvoju i igranje značajnije uloge u budućnosti;
- Uloga informacionih tehnologija donosi snažan uticaj na visoko obrazovne metode i tehnike, ali i na očekivanja poslodavaca spram obrazovanja koje će kasnije svršeni studenti ponuditi na tržištu;
- Finansiranje visokog obrazovanja je u ozbiljnoj krizi, te se tu ukazuje prostor za implementaciju novih modela finansiranja, kao što je model finansiranja kroz javno-privatno partnerstvo;
- Inovativnost univerziteta vodi u pravcu stvaranja preduzetničkog univerziteta;
- Razvoj preduzetničkog univerziteta zahteva da i Vlada, ali i društvo u celini pokaže interesovanje za ulogu i mišljenje univerziteta o problemima sa kojima se društvo nosi;
- Ukazuje se prostor za okretanjem univerziteta ka privredi kroz ugovore o poslovno-tehničkoj saradnji, kao što to već odavno slučaj na svim vodećim univerzitetima u svetu;
- Pitanja koja se tiču studentskog standarda u mnogome zavise od izvor ai iznosa (mogućnosti) finansiranja visokog obrazovanja i na sistemskom i na institucionalnom nivou;

Konferencija je svoj radni deo na Univerzitetu u Beogradu završila u 15.30 časova, kada su se rukovodilac projekta prof. dr Nevenka Žarkić Joksimović, prorektor za finansije i organizaciju Univerziteta U Beogradu – prof. dr Miodrag Popovic, rektor Univerziteta u Novom Sadu – prof. dr Radovan Pejanović, Rukovodilac EUROSTUDENT istraživanja ispred Univerziteta u Novom Sadu – prof. dr Mirko Savić, Rukovodilac EUROSTUDENT istraživanja ispred Centra za obrazovne politike – Ivana Živadinović, kao i državna sekretarka prof. dr Zorana Lužanin u Ministarstvu za prosvetu, nauku i tehnološki razvoj, obratili medijima u Medijacentru, u Beogradu. Konferencija za štampu trajala je od 16.00-17.00.